PIETARI-SÄÄTIÖ

ST. PETERSBURG FOUNDATION

3.3.2016

LAUSUNTO EDUSKUNNAN TIEDE- JA SIVISTYSVALIOKUNNALLE

Pietari-säätiö perustettiin vuonna 1992 Opetusministeriön kansliapäällikkö Kalevi Nummisen aloitteesta. Säätiön tarkoituksena on perustamiskirjan mukaan "Perustaa ja ylläpitää Pietarin kulttuuri-instituuttia ("Instituutti") suomalais-venäläisten kulttuurisuhteiden ja niihin liittyvän historiallisen perinteen vaalimiseksi ja Suomen ja Venäjän välisen yhteistyön edistämiseksi taiteen, kirjallisuuden ja tieteen alalla".

Pietarin kaupungin kanssa käytyjen pitkällisten neuvottelujen tuloksena Säätiö vuokrasi Pietarin keskustasta Pietarin kaupungin omistaman kiinteistön vuonna 2006, 49 vuoden vuokrasopimuksella. Kiinteistön saneeraamiseen säätiö sai Danske Bankilta yhteensä 13.5 M€;n lainat, jotka Eduskunta on taannut korkoineen täysimääräisesti. Vuokrasopimus Pietarin kaupungin kanssa solmittiin Säätiön perustaman ja hallinnoiman Instituutin nimiin, joka on Venäjän lain mukaan autonominen kulttuuri- ja tiedeorganisaatio.

Suomi-talo vihittiin käyttöön juhlallisesti 25. lokakuuta 2009. Vihkijöinä toimivat silloinen Suomen pääministeri Matti Vanhanen ja Venäjän pääministeri Vladimir Putin.

Pian kiinteistön käyttöön oton jälkeen vuokrataso Pietarin keskustassa aleni merkittävästi. Tämä vaikutti myös Pietari-säätiön saamiin vuokratuloihin sekä talon käyttöasteeseen. Kun samaan aikaan vuokra Pietarin kaupungille on

noussut vuokrasopimuksen mukaan n. 7% vuosittain, mikä on aiheuttanut Pietari-säätiölle taloudellisia ongelmia.

Säätiö ei ole pystynyt parin viimeisen vuoden aikana maksamaan Danske Bankin lainan kuoletuksia vaan Valtiokonttori on ne maksanut takauksen perusteella.

Säätiön perustama ja hallinnoima Pietari Instituutti saa toimintaansa OKM:ltä vuosittain toiminta-avustusta suuruudeltaan v 2016 332.000 €. Avustus myönnetään Pietari-säätiölle, joka käyttää ja välittää sen lyhentämättömänä Instituutin kulujen kattamiseen. OKM ei voi antaa avustusta suoraan Instituutille koska se on Venäjällä rekisteröity oikeushenkilö.

Suomi-talossa toimii lukuisten muiden suomalaisten toimijoiden ohella Pietarin suomalainen koulu. Koulun oppilasmäärän vähentyessä viimeisten vuosien aikana myös koulu on joutunut taloudellisiin vaikeuksiin. Koulun toimintaedellytysten ylläpitäminen edellyttää, että koulun vuokrataso voidaan pitää riittävän alhaisena sekä että Säätiö pystyy maksamaan koululta saamansa saneerauslainan takaisin sovitussa ajassa.

Pietari-säätiön hallitus on neuvotellut asian lopullisesta ratkaisusta useaan kertaan Valtioneuvosteon edustajien kanssa. Tavoitteena on kuluvan vuoden aikana löytää ratkaisu, jolla Pietari-säätiö voi velattomana irtaantua Suomi-talo -kiinteistöstä sekä keskittyä toimii alkuperäisen perustamisasiakirjan mukaisesti edistämällä suomalais-venäläisiä kulttuurisuhteita.

Nyt lisätalousarviossa esitetty 375.000€:n euron määräraha riittää vuoden 2016 loppuun asti ja tullaan käyttämään Säätiön Suomi-talon hallinnoinnista johtuvien kulujen, alkuvaiheen oikeudenkäyntikulujen sekä Pietarin suomalaisen koulun lainanlyhennyskulujen maksuun.

Myönnettävän valtionavustuksen lisäksi Säätiö tulee saneerata velattomaksi vuoden 2017 alusta lukien. Säätiön velkojille (Suomen valtio, Pietarin suomalainen koulu, Helsingin yliopiston rahastot sekä Danske Bank) on esitetty

saneerausohjelma, jolla tuo tavoite toteutuisi. Kaikki osapuolet ovat suhtautuneet ohjelmaan positiivisesti.

Yhteenvetona todettakoon, että edellä kuvatut toimenpiteet sekä Säätiön ylimääräinen avustus 375.000 euroa mahdollistavat sen, että Säätiö ja sen hallinnoima Instituutti voivat irtaantua Suomi-talon hallinnoinnista ja Säätiö saadaan tervehdytettyä vuoden 2016 loppuun mennessä. Siten Säätiö ja Instituutti voivat vuodesta 2017 eteenpäin keskittyä vain ja ainoastaan Instituutin kulttuuritoimintaan OKM:n vuosittaisen yleisavustuksen sekä mahdollisten kulttuuriprojektikohtaisten erityisavustusten turvin.

Juhani Leppä
Hallituksen puheenjohtaja

Panu Ståhlberg
Asiamies